

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 21. juni 2022
Kontor: Koncernstyringskontoret
Sagsbeh: Lasse Holm
Sagsnr.: 2021-0282-0100
Dok.: 2380163

Justitsministeriets orientering til Folketingets Retsudvalg om sagsbehandlingstiderne i volds-, voldtægts- og våbensager i 2021

Hermed fremsendes årsrapportering om sagsbehandlingstiderne i volds-, voldtægts- og våbensager for 2021 (VVV-sager). Af afsnit 1-3 fremgår sagsbehandlingstiderne for domstolene og kriminalforsorgen. I afsnit 4 følger bemærkninger til sagsbehandlingstiderne og i afsnit 5 belyses målsætningerne i 2022.

Overordnet lovgrundlag og definition

I 1994 blev der fastsat målsætninger for sagsbehandlingstiden i visse straffesager om vold, og i 2004 blev der fastsat målsætninger for sagsbehandlingstiden i straffesager om voldtægt. I straffesager om besiddelse af skydevåben og knive på offentligt tilgængelige steder blev der i 2008 fastsat målsætninger for sagsbehandlingstiden. Disse sager benævnes med en fællesbetegnelse for ”VVV-sager”.

Målsætningerne var gældende til og med 2020 for politiet og anklagemyndigheden, domstolene og kriminalforsorgen. Fra 2021 blev VVV-målsætningerne for politiet og anklagemyndigheden erstattet med nye mål vedrørende personfarlig kriminalitet i henhold til Aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023. Fra 2022 er VVV-målsætningerne for kriminalforsorgen erstattet med de nye mål vedrørende personfarlig kriminalitet i henhold til Aftale om kriminalforsorgens økonomi 2022-2025.

Der har historisk været en række forskelle på, hvilke sager der indgik i de forskellige myndigheders opgørelser af målopfyldelsen, som sendes til Folketingets Retsudvalg én gang årligt. For at mindske disse forskelle og for at lette kategoriseringen af VVV-sagerne trådte der pr. 1. juli 2018 en ny definition af VVV-sager i kraft, *jf. boks 1*.

Boks 1

Ny definition af VVV-sager

I den gennemførte ændring af retsplejeloven, jf. Lov nr. 714 af 8. juni 2018 (Nedbringelse af sagsbehandlingstiden i straffesager), er det fastlagt, at VVV-sager fremover omfatter sager, hvor en af følgende forbrydelser udgør hovedforholdet:

- Voldssager: simpel vold (straffelovens § 244), vold mod personer i offentlig tjeneste eller hverv (§ 119, stk. 1, for så vidt angår vold), vold mod vidner (§ 123 for så vidt angår vold), grov vold (§§ 245 og 245 a) og særligt grov vold (§ 246). Ved domstolene omfattes sager, hvor simpel vold udgør hovedforholdet, dog kun i gentagelsestilfælde (§ 244, jf. § 247, stk. 1).
- Voldtægtssager (straffelovens § 216 og § 225, jf. § 216).
- Våbensager: ulovlig besiddelse af kniv på offentligt tilgængeligt sted (knivlovens § 1) og ulovlig besiddelse af skydevåben under særligt skærpende omstændigheder på offentligt tilgængeligt sted (straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3).

Ved domstolene omfattes tilståelsessager og domsmandssager, men ikke nævningesager og sager uden domsmænd, som ikke er tilståelsessager.

Kilde: Lov nr. 714 af 8. juni 2018 om ændring af retsplejeloven (Nedbringelse af sagsbehandlingstiden i straffesager)

Definitionsændringen har medført et databrud i forhold til opgørelserne fra før den 1. juli 2018, hvilket særligt har betydet et større antal VVV-sager i retterne.

Målsætninger for alle tre VVV-sagstyper er formuleret som følger:

Danmarks Domstole:

- Målsætningen for sagsbehandlingstiden ved domstolene er fastsat til 37 dage. Heraf udgør berammelsestiden, dvs. tiden fra sagen modtages i retten, til hovedforhandlingen kan indledes, 30 dage, mens der er afsat 7 dage til hovedforhandling og domsafsigelse.

Kriminalforsorgen

- For strafafsoningen af VVV-domme er målsætningen fastsat således, at afsoningen for dømte, som ikke er varetægtsfængslede, skal iværksættes senest 30 dage efter, at der foreligger fuldbyrdelsesordre. Det er samtidig forudsat, at anklagemyndigheden skal give fuldbyrdelsesordre umiddelbart efter, at der er afgivet ankeafkald, efter ankefristens udløb, eller efter at ankeendom er afsagt.

1. Voldssager

Danmarks Domstole

I 2021 har der været 3.159 afsluttede sager, der var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på 37 dage. Heraf blev 38 pct. af sagerne afgjort inden for 37 dage. Målopfyldelsen er dermed faldet med 9 procentpoint i forhold til 2020, *jf. tabel 1*.

Tabel 1

Målopfyldelse i voldssager med målsætningen om samlet tidsforbrug på 37 dage fra modtagelse af sagen ved retten til domsafsigelse

Periode	Antal sager	Andel med domsafsigelse inden for 37 dage
2017	795	40 pct.
2018	2.299	57 pct.
2019	3.645	57 pct.
2020	3.708	47 pct.
2021	3.159	38 pct.

Kilde: Domstolsstyrelsen

Kriminalforsorgen

I 2021 har der været 317 sager, der var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på 30 dage. Heraf blev fristen overholdt i 76 pct. af sagerne. Målopfyldelsen er dermed faldet med 8 procentpoint i forhold til 2020, *jf. tabel 2*.

Tabel 2

Målopfyldelse i voldssager med målsætningen om samlet tidsforbrug på 30 dage fra fuldbyrdelsesordre til afsoning

Periode	Antal dømte	Andel dømte, der blev indsat inden 30 dage fra der foreligger fuldbyrdelsesordre
2017	322	87 pct.
2018	467	92 pct.
2019	522	88 pct.
2020	322	84 pct.
2021	317	76 pct.

Kilde: Direktoratet for Kriminalforsorgen

Sager, hvor den dømte har fået tilladelse til udsættelse af afsoningen, eller hvor den dømte er vurderet med henblik på afsoning med elektronisk fodlænke, indgår ikke i undersøgelsen. I opgørelsesperioden var der 8 sager, hvor der blev givet udsættelse og 804 sager, hvor fodlænke blev vurderet.

2. Voldtægtssager

Danmarks Domstole

I 2021 har der været 279 afsluttede sager, der var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på 37 dage. 34 pct. af voldtægtssagerne blev afgjort inden for målsætningen i 2021, hvilket er et fald på 6 procentpoint i forhold til 2020, *jf. tabel 3*.

Tabel 3

Målopfyldelse i voldtægtssager med målsætningen om samlet tidsforbrug på 37 dage fra modtagelse af sagen ved retten til domsafsigelse

Periode	Andel med domsafsigelse fra modtagelse af sagen	
	Antal sager	Andel inden for 37 dage
2017	154	29 pct.
2018	227	47 pct.
2019	250	60 pct.
2020	263	40 pct.
2021	279	34 pct.

Kilde: Domstolsstyrelsen

Kriminalforsorgen

I 2021 har der været 38 sager, der var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på 30 dage. Heraf blev fristen overholdt i 82 pct. af sagerne. Dette er en stigning på 4 procentpoint i forhold til 2020, *jf. tabel 4*.

Tabel 4

Målopfyldelse i voldtægtssager med målsætningen om samlet tidsforbrug på 30 dage fra fuldbyrdelsesordre til afsoning

Periode	Antal dømte	Antal dømte, der blev indsat inden 30 dage fra der foreligger fuldbyrdelsesordre
2017	34	77 pct.
2018	39	90 pct.
2019	28	86 pct.
2020	27	78 pct.
2021	38	82 pct.

Kilde: Direktoratet for Kriminalforsorgen

Sager, hvor den dømte har fået tilladelse til udsættelse af afsoningen, eller hvor den dømte er vurderet med henblik på afsoning med elektronisk fodlænke, er ikke medtaget i opgørelsen. I den opgjorte periode drejer det sig om 1 sag, hvor der blev givet udsættelse og 5 sager, hvor afsoning med fodlænke blev vurderet.

3. Våbensager – ulovlig besiddelse af skydevåben og knive på offentligt tilgængelige steder

Danmarks Domstole

I 2021 har der været 621 afsluttede sager, der var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på 37 dage. Heraf blev målsætningen opfyldt i 51 pct. af sagerne, hvilket er et fald på 5 procentpoint i forhold til 2020, *jf. tabel 5.*

Tabel 5

Målopfyldelse i våbensager med målsætningen om samlet tidsforbrug på 37 dage fra modtagelse af sagen ved retten til domsafsigelse

Periode	Andel med domsafsigelse fra modtagelse af sagen	
	Antal sager	Andel inden for 37 dage
2017	262	42 pct.
2018	484	53 pct.
2019	874	63 pct.
2020	781	56 pct.
2021	621	51 pct.

Kilde: Domstolsstyrelsen

Kriminalforsorgen

I 2021 har der været 84 sager om ulovlig besiddelse af våben på offentligt tilgængeligt sted, der var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på 30 dage. Heraf er 76 pct. af sagerne blevet behandlet inden for 30 dage. Dette er en stigning på 2 procentpoint i forhold til 2020, *jf. tabel 6.*

Tabel 6

Målopfyldelse i våbensager med målsætningen om samlet tidsforbrug på 30 dage fra fuldbyrdelsesordre til afsoning

Periode	Antal dømte	Antal dømte, der blev indsat inden 30 dage fra der foreligger fuldbyrdelsesordre
2017	89	82 pct.
2018	126	88 pct.
2019	141	88 pct.
2020	99	74 pct.
2021	84	76 pct.

Kilde: Direktoratet for Kriminalforsorgen

Sager, hvor den dømte har fået tilladelse til udsættelse af afsoningen, eller hvor den dømte er vurderet med henblik på afsoning med elektronisk fodlænke, er ikke medtaget i opgørelsen. I 2021 var der 1 sag, hvor der blev

givet udsættelse og 85 sager, hvor den dømte blev vurderet med henblik på afsoning med fodlænke.

4. Bemærkninger til sagsbehandlingstiderne

Både Domstolsstyrelsen og kriminalforsorgen oplyser, at 2021 var endnu et år, hvor COVID-19-situationen påvirkede målopfyldelsesgraden negativt. Domstolsstyrelsen oplyser endvidere, at de finder udviklingen forventelig i lyset af den nedlukning og genindførelse af en række begrænsninger i samfundet, som fandt sted i det første halvår af 2021. Derudover oplyser Domstolsstyrelsen, at retterne navnlig i første og sidste del af 2021 har skulle iagttage og være særligt opmærksomme på de sundhedsfaglige retningslinjer. Dette har medført, at en række retsmøder er blevet omberammet og/eller udsat, samt at der generelt er sket en sagsophobning med heraf øgede sagsbehandlingstider til følge.

Kriminalforsorgen oplyser, at tilsigelsesstop i dele af 2021 og annullering af fremsendte tilsigelser på grund af COVID-19 er en væsentlig årsag til det forholdsvis lave niveau for målopfyldelsesgraden i 2021.

Justitsministeriet finder, at udviklingen i sagsbehandlingstiderne for sager om vold, voldtægt og våben ikke er tilfredsstillende, idet udviklingen dog fortsat skal ses i lyset af et ekstraordinært år, hvor myndighederne har været presset på mange parametre på grund af COVID-19.

5. Målsætninger i 2022

I 2022 udtræder kriminalforsorgen af VVV-ordningen, jf. Aftale om kriminalforsorgens økonomi 2022-2025, da fokus i stedet lægges på prioritering af sager om personfarlig kriminalitet. Domstolene vil fortsat fokusere på vigtigheden af at prioritere de særligt politisk prioriterede sager i 2022. Domstolsstyrelsen har endvidere oplyst, at der i forlængelse heraf vil blive udarbejdet benchmarking af de enkelte byretters målopfyldelse, fx i den månedlige ledelsesinformation fra Domstolsstyrelsen til byretterne, ligesom VVV-sagerne vil blive drøftet i relevante mødefora, fx Domstolenes Ledelsesforum og møder med byretspræsidenterne. Samtidig er Justitsministeriets departement og domstolsstyrelsen i dialog om at fastlægge en ordning med særlig prioritering af sager om personfarlig kriminalitet, der skal erstatte den nuværende ordning med særlig prioritering af VVV-sagerne, som beskrevet i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023.